

ДА ПОБЕДИМ СЪС ЖЕНИТЕ: ЗАСИЛВАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПАРТИИ

Светът днес разхищава един от ценните си ресурси. Десетки хиляди таланти жени могат да използват професионалните си знания и умения в обществения живот, а в същото време по целият свят броят им сред политическите лидери остава драматично нисък. Политическите партии, като трамплин към политическите длъжности, представляват ключът към създаване на възможност за пълноценно участие на жените в политическия процес. Не е достатъчно партиите да сформират женски крила или да поставят жените на опашката на партийните листи – те трябва да създадат реални възможности жените да заемат лидерски позиции.

На 9-10 декември 2003 година Националният демократически институт (НДИ) направи среща във Вашингтон на международна работна група от жени лидери на политически партии от 27 страни с цел ефективно определяне на най-добрите механизми вътре в политическите партии за премахване на бариерите пред жените. Срещата, която беше наречена Глобален форум 2003 с мото “Да победим със жените – засилване на политическите партии” потърси начини за изграждане на мост за жените, който да ги отведе към активно участие в процеса на промяна на бъдещето на техните страни. Форумът разгледа онези структури на политическите партии, които стимулират по-активни лидерски роли на жените, набирането на кандидати и обучителните програми, успешни информационни програми, набиране на средства и комуникационни възможности и начини за въздействие върху правителствената политика. На базата на този преглед участниците във форума разработиха глобален план за действие с препоръки, полезни както за жените, така и за политическите партии, които желаят да имат по-широка база и по-голяма представителност.

Глобалният план за действие е уникален по отношение на изключителното ударение, което поставя върху политическите партии. Женското участие в демократичните процеси е жизненоважно за реформирането, обновяването и модернизирането на политическите партии. Ние апелираме към партиите да извършат реални реформи с цел разширяване възможностите за лидерство пред жените в съответствие с глобалния план. Като предлага практически препоръки на партиите по отношение на женското участие, глобалният план за действие отбелязва началото на реформаторски усилия за издигане в приоритет на женското участие в лидерството. Планът ще подпомогне усилията на политическите партии, които се стремят към изграждане на по-широко представителни организации. На 10 декември 2003 г. Международният ден на човешките права, 36-те жени подписаха планът за действия официално обявиха началото му и се ангажираха с реализацията му в собствените си партии и държави. Чрез публикуването и разпространението на глобалния план ние се надяваме да умножим броя на подписите под документа, както и да се използваме ефективно ентузиазма във връзка с инициативата “Да победим със жените”. Политическите партии и гражданските организации могат да затвърдят ангажимента си към глобалния план за действие като посетят интернет страницата ни на:

www.winwithwomen.ndi.org. Разчитаме на вашето активно участие и партньорство в тази важна инициатива.

Мадлин К. Олбрайт
Председател на НДИ

ГЛОБАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ДА ПОБЕДИМ СЪС ЖЕНИТЕ – ЗАСИЛВАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПАРТИИ

Като лидери на политическите партии ние сме пряко ангажирани с динамичното демократично развитие и силните политически партии. Ние вярваме, че реалното включване на жените е от основно значение за постигането на тези цели. В съответствие с това потвърждаваме нуждата политическите партии да станат по-отворени, прозрачни и представителни като разширят политическите възможности и лидерските роли за жените. Политическите партии са уникални организации които отразяват обществени интереси и се стремят към властта, за прокарат политика, която защитава тези интереси. Те са също така поле за обучение на бъдещи държавни лидери и място, където се равните права и възможности за жените в обществото.

Множество политически партии днес се захващат с така необходимите реформи, за да бъдат подготвени за растящите предизвикателства, в това число обществената апатия, намаленото доверие и лиса на връзка с тревогите на хората. Политическото участие на жените е от изключително значение за напредъка по всички тези въпроси. Има политически партии, които работят усърдно за засилване ролята на жените като гласоподаватели, партийни лидери, активисти и кандидати за изборни длъжности. Ние поздравяваме тези партийни лидери, които ни подкрепят; тяхното водачество е ключ към успеха в тези усилия. На глобално ниво, обаче, равенството си остава далечна цел. В много държави и партии жените остават изключени от процеса на взимане на решения. Има държави в които жените нямат право да гласуват и да се кандидатираат в изборите. И макар че жените съставляват повече от 50% от световното население, те представляват едва 15% от длъжностите в националните правителства.

Като лидери на политически партии ние сме решени да работим вътре в своите партии срещу бариерите, които обезкуражават жените от пълноценно партийно участие. Също така ние се

ангажираме с изграждането на глобална политическа култура подкрепяща усилията ни чрез партниране с гражданското общество и работа с медиите. Нашите партии трябва да продължат и удвоят усилията си, за да

достигнат до жените гласоподаватели, да набират и обучават жени за политически партийни лидери, активисти и кандидати, да осигуряват ресурси за жените кандидати и да гарантират равно третиране на жените и мъжете кандидати. Политическите партии трябва да образават и гражданите по отношение важността на равенството между мъжете и жените в обществената сфера.

В същото време по-голямото участие на жените е от ключово значение и в борбата с корупцията и за политическата стабилност в обществото, както и за увеличаване на доверието и приемствеността в политическите партии. Ние вярваме, че участието на жените ще доведе до по-голяма отчетност, прозрачност и почтеност в партиите. Наскоро направени изследвания показват, че корупцията намалява с увеличаване на участието на жените в политическия и обществен живот. Колкото повече жени има в политическия живот, като гласоподаватели, лидери на политически партии и правителствени служители, толкова повече политиката отразява тревогите и гледната точка на жените.

Ние се обявяваме в подкрепа на три изключително важни документа, които поставят международни стандарти в дефинирането на равенството между мъжете и жените и се стремят към равно третиране в политическия и обществен живот, а именно: Конвенцията за елиминиране на всички форми на дискриминация спрямо жените (КЕВФДСЖ), Пекинската платформа за действие на ООН и Резолюция 1325 на Съвета за сигурност към ООН. Ние се обединяваме около премахването на бариерите пред пълноценното участие на жените и ще се съсредоточим върху следните области:

1 Премахване на бариерите пред политическото участие на жените в това число ограниченията в правото на гласуване и кандидатстване за изборни длъжности

- Да бъдат премахнати всички ограничения, които не се прилагат еднакво към мъжете и жените по отношение на гласуване и издигане на кандидатури, освен ако не става дума за временни мерки, които спомагат за увеличаване на политическо участие на жените.
- Утвърждаване на политика на нулева толерантност към всички форми на политическо насилие, особено насилие и злоупотреби със жени гласоподавателки, кандидатки за изборни длъжности или партийни активистки.
- Гарантиране на физическата безопасност на жени партийни активистки, кандидатки или вече избрани на политически постове посредством изграждане на сигурни убежища, където жени политици и техните семейства могат да се оттеглят в случай на опасност.
- Изграждане на механизъм, който подкрепя и защитава жените след като те вече са спечелили политическа известност или са заели политически пост. Да се осигури обучение на жените за това как да реагират на лични нападки по медиите и/или атаки към членове на

семействата им. Да се изградят мрежи за бързо реагиране при такива инциденти.

2 Увеличаване броят на жените на изборни длъжности в местната, регионална и национална власт.

- Включване издигането на женски кандидатури в официалната политика на партиите. Стимулиране на жените, които се състезават за изборни длъжности на национално, регионално и местно ниво чрез стратегически планове за набиране, обучение и подкрепа на жените кандидатки.
- Набиране на жени кандидатки, които да се състезават за държавни длъжности в градските и селски райони.
- Разработване на подходящи механизми за издигане на женски кандидатури в това число поставяне на жени на по-горни позиции в партийните листи в печеливши избирателни райони. При определени обстоятелства квотите могат да играят важна роля, особено там, където жените са буквално изключени от политическата система.
- Заделяне на достатъчно средства в подкрепа на женски кандидатури. Жените и мъжете кандидати, които имат близки шансове за успех в избори трябва да имат равен достъп до партийните финанси.
- Осигуряване на специализирано обучение по

- умения за водене на кампании насочени към нуждите на жените, в това число разработване на платформи, техники за водене на дебати, изграждане на мрежа, застъпничество, ораторски умения, работа с медии, лидерски умения, стратегическо планиране, изграждане на доверие, набиране на средства, организиране на поддръжници. Включване на обучение за изработване на послание и държане пред медиите, което помага на жените да изглеждат уверени, ясни и добре подготвени.
- Поддържане на база данни от жени квалифицирани да заемат изборна или назначаема партийна длъжност.
 - Подпомагане на жените, за да развият умения в области традиционно доминирани от мъжете като бюджетиране и международни отношения, така че те да бъдат подготвени да се справят с всякакви политически въпроси.
 - Разработване на менторски програми чрез които жени кандидатки и новоизбрани на политически постове ще имат допир с по-висшестоящи модели на поведение в национален и международен мащаб. Окуражаване на мъже и жени да оказват менторска подкрепа на борещи се за утвърждаване жени лидерки, особено по въпросите свързани с разширяване на женското представителство както вътре така и извън партиите.
 - Разпознаване на възможностите за увеличаване на женското представителство в такива области като политически преход, мирен процес, избирателна реформа и др. Жените лидери трябва да се възползват от подобни възможности в полза на реформите.
 - При възможност да се използват международни инструменти и конвенции за изграждане на вътрешна подкрепа за увеличаване на женското представителство и участие.
 - Изграждане на силни връзки с гражданското общество за подкрепа на застъпнически кампании утвърждаващи женското представителство.
 - Образование на журналистите относно нуждата от жени в политиката и управлението.
 - Подкрепа за жените кандидатки в търсенията им на нетрадиционни и творчески начини за комуникация в случаите, когато те се сблъскват със структурни препятствия по пътя си към медиите, като например държавна собственост върху медиите.
 - Подкрепа на усилията на жените кандидатки търсещи обучение извън партиите и идентифициране на организации, които споделят ценностите им и могат да им помогнат в предаване на посланието им.

3

Гаранции, че политическите партии включват значителен брой жени в значими лидерски постове

- Гаранции, че жените са представени по значим начин във вътрешните управителни органи на партиите.
- Разработване на застъпнически планове, чрез които да се достигне една критична маса от 30% женско представителство в политическите партии. Гаранции, че жените заемат печеливши места в партийните листи и че са представени в управителните органи.
- Включване на джендър въпроси в партийните платформи и обръщения. Работа с партийните лидери, както мъже така и жени, за да бъдат дискутирани въпроси свързани с проблемите и приоритетите на жените гласоподавателки.
- Обучение на партийните членове относно необходимостта от включване на жените на управленски политически длъжности.
- Изграждане на комитети за равни възможности (изпълнителен и контролен орган), който следи за спазването на вътрешно-партийните актове за равнопоставеност между мъжете и жените. Броят на мъжете и жените членове на комитета трябва да е приблизително еднакъв.
- Обмисляне въвеждането на вътрешни квоти в рамките на конкретен съгласуван период от време с цел увеличаване на женското участие във всички нива на партиите.
- Приемане на демократични и прозрачни правила в уставите и вътрешните правилници на партиите и гарантиране на спазването им. Утвърждаване на прозрачността при избора на кандидати с цел въвеждане на ясни и разбираеми критерии на подбор.
- Осигуряване на обучение и финансиране за женските партийни филиали, крила или комисии, които трябва да служат за форуми на които жените да дават своят принос за партийната политика и процедури, партийно лидерство и подбор на кандидати. Тези структури трябва да дават възможност за дискутиране на проблеми, за осъществяване на менторство, изграждане на мрежи и развиване на така необходимите на жените умения за разработване на политики и застъпничество, а не да служат само за витрина на женското представителство в партиите.
- Анализ на избирателната система и законодателството, за да се разбере тяхното влияние върху участието на жените. Разработване на планове за преодоляване на бариерите идентифицирани чрез конституционна, законодателна и регулаторна реформа.

- Работа за увеличаване на политическото доверие към жените посредством окуражаване на партньорството между жените партийни членове и партийните лидери.
- Активизиране на жените гласоподаватели посредством партийните платформи и включването в тях на послания за и от жени. Създаване на информационна банка в партийните щабове, където се събират материали за инициативи адресирани към жените.
- Окуражаване на партийните интернационали за въвеждане на стратегии за увеличаване на броя на жените активистки, кандидатки и заемащи длъжности.
- Подпомагане на жените активистки, кандидатки и заемащи длъжности посредством осигуряване на достъп до традиционните медийни канали като радио, телевизия и печат. Подпомагане връзките между жените политици и репортерите, особено жени репортери.
- При изработването на посланията към медиите и при избора на говорители на партиите да се възползваме от общото мнение, че жените са честни, прями и грижовни.
- Използване на технологиите, вътре в партиите и правителствата, за да се отговори на нуждите на жените и да се разпространява информацията относно правителствените програми и политика.

4

Подкрепа за по-голямото участие на жените в процеса на вземане на правителствени решения и лобиране за законодателство, което гарантира пълното равенство между мъжете и жените

- Лобиране в полза на назначаването на повече жени на длъжности на ниво Кабинет и други висши държавни постове. Идентифициране на жени, притежаващи политическа експертиза за висши държавнически постове и оказване на подкрепа в утвърждаването на взаимовръзки както с мъжете, така и с жените в подкрепа на такива назначения.
- Разнообразяване на портфолиото на жените-министри, за да не бъдат ограничени единствено до въпроси от социалната сфера.
- Разработване на обучителни програми, в това число и програми за обучение в лидерски умения, за да се подготвят жените да изпълняват ролята на представители на правителствата.
- Създаване на стимули за жените, които се стремят към държавни постове и издигане на жени на водещи длъжности в гражданското обслужване, министерствата и държавните агенции.
- Формиране на женски структури към законодателните органи, които да работят по конкретни

проблеми и да формират коалиции вътре в партиите.

- Лобиране в полза на законодателство, което утвърждава пълното равенство на жените, в това число забрана на дискриминацията спрямо жените при наемане и издигане в кариерата в правителствените служби.
- Създаване, подсилване и финансиране на женска структура към всеки отдел, министерство или агенция, която да разработва планове за действие и законодателни предложения, които взимат предвид нуждите на жените.
- Разработване и прилагане на национални бюджетни механизми, които следят държавните агенции да бъдат адекватно финансирани, за да могат да популяризират и поощряват инициативи насочени към жените.
- Набиране и разпространяване на данни относно участието на жените в държавни служби на национално, регионални и местно ниво. Определяне на държавна агенция или отдел, който да поддържа информационните данни и да предприема годишни действия за подобряване на статистиката. По този въпрос правителствата трябва да бъдат обект и на независимо оценяване от страна на неправителствени организации.
- Образование на гражданите относно важността на женското участие в държавни постове с помощта на медиите

и другите инструменти за гражданско образование.

- Разработване на законодателство, което гарантира грижите за децата, за по-възрастните и за семействата, както и други политики в подкрепа на жените работещи в държавните служби.
- Партниране с неправителствени организации с цел образование на жените лидери и изграждане на коалиции за законодателна инициатива.
- Създаване на механизми в правителствата за измерване и разглеждане на проблема “дигитално разделение” между жените и мъжете.

Като лидери на политически партии, ние се ангажираме да продължим застъпническата си дейност в полза на увеличаване участието на жените, както и да работим с другите партийни лидери, както жени, така и мъже, за да сме сигурни, че нашите партии правят всичко необходимо за разрушаване на бариерите пред участието на жените.